

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bedri YAŞAR
Samsun Milletvekili

Bir kamu iktisadi teşekkülü olan ÇAYKUR, 05.02.2017 tarihinde Türkiye Varlık Fonuna devredilmiştir. Sayıştay raporları uyarınca ÇAYKUR 2015 yılında 22,7 milyon TL kâr, 2016 yılında da 82,1 milyon TL kâr, elde etmiştir. Bununla beraber, 2017 yılında 267,7 milyon, 2018 yılında 657 milyon, 2019 yılında 635 milyon, 2020 yılında ise 547 milyon lira zarara uğradığı tespit edilmiştir.

Verilere göre, ülkemizde 210 bin çay üreticisi ve günde 350 milyon bardak çay tüketildiği bilinmektedir. Her sene çay alımında kota uygulayan ÇAYKUR, 2021 yılı birinci sürgü çay alım kotasını dekar başı 600 kg. olduğunu açıklamıştır. Çayın çiftçiden kilogram başına alış fiyatı ise 4 lira olacağı beyan edilmiştir. Açıklanan bu kotaya ve çay alım fiyatına ise çay işçilerinin çeşitli yerlerde eylem yaptığı görülmektedir. ÇAYKUR, 1985 yılında çay piyasasının %95'ine hakimken şu an bu oran %50'ye düşmüştür. Nitekim, ilgili kota nedeniyle çay üreticileri ÇAYKUR'a satamadığı büyük bir kısım çayı mecburen özel sektör satmaktadır. Özel sektörde çay alımı ise kilogram başına 2.80 lira civarında olduğu bilinmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. ÇAYKUR'un Varlık Fonuna devri ile başlayan zararının gerekçesi nedir? Bakanlığınız zararlar konusunda bir inceleme yapmakta mıdır? Sorumlularla ilgili yasal yaptırımında bulunulacak mıdır?
2. ÇAYKUR'un özelleştirilmesinin önünü açmak için büyük oranda zarar ettirildiği iddiaları doğru mudur? ÇAYKUR'un özelleştirilmesi planlamakta mıdır? Bu konuda kamuoyu bilgilendirilecek midir?
3. ÇAYKUR'un çay alım kotasının yetersizliği ve çay alım fiyatlarının düşük olmasından dolayı mağdur olan çay üreticileri bakımından herhangi bir çalışmanız mevcut mudur?
4. Çay alım kotası ve fiyatlandırılması konusunda hukuki düzenleme yapılacak mıdır? Çay üreticilerini özel sektöre karşı koruyacak bir çalışma mevcut mudur?